

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemcu:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	četr leta	5:50
četr leta	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Dunaj, 9. novembra.

V zbornici se je odigral danes pozornosti vreden dogodek. Nemško-radikalni poslanec Pacher, voditelj nemških sudetskih poslancev in član nemškega Nationalverbanda je v javni seji polemiziral z nazori oficijalnih govornikov nemško - narodne zveze dr. Steinwenderja in dr. Grossa. — »Gotovi ljudje v naših vrstah kažejo napram Čehom uprav lahkomiseln popustljivost, nas nemške poslanece s Češkega skrbi, da bi se izvršilo zbljanje Čehov in Nemcov na njihove stroške.« Ta ostri nastop radikalnega voditelja proti oficijalni politiki lastne organizacije, je učinkoval uprav senzacionalno. V nemških krogih se sicer trdi, da je posl. Pacher zastopal le osebne nazore, toda v parlamentu je že zdavnaj notorično, da se nemški Nationalverband nahaja v tako kritičnem stanju, naspotja med sudetskimi radikalci in ostalimi skupinami se potrjujejo in že se govori o razpadu dosedanje enotne nemško - nacionalne organizacije, katero bi naj nadomestila na široki podlagi ustavnovljena zveza posameznih klubov, ki bi bili zlasti v taktičnih vprašanjih samostojnejši. Ta proces, ki se vrši v Nationalverbandu, je naraven, docela v smislu naših svoječasnih izvajav, v katerih smo trdili, da je vsako zbljanje raznih narodnih skupin k mirnemu parlamentarnemu delu velikim nacionallnem enotam nevarno, je opaziti tudi v »Enotnem češkem klubu« podobne pojavne. Ta razdrobilni proces pa otežkoča parlamentarni položaj še bolj in nudi malo upanja »na boljše čase.«

Do Božiča bo brezvonomno šlo, akoravno je danes ministrski predsednik obogatil program z tako važno in — nevarno točko. Z ozirom na dogodek v ogrskem parlamentu, želi grof Stürgkh, da se tudi avstrijska zbornica začne skoraj pečati z brambno reformo in v današnji konferenci načelnikov strank je predlagal, naj bi se po možnosti začelo razpravljati o brambnih predlogah še pred Božičem, in sicer med 10. in 20. decembrom. Prvo branje teh predlog sicer ni odločujoče, vendar je dvomljivo, je li treba v sedanjih nerazjasnjene razinah izraziti izzvati o brambni predlogi izjave strank, ki bi si prav lahko prejudicirale. Baš brambne predlage so politicum prve vrste, ker bodo presojevane ne le z državnega,

temveč tudi z narodnega stališča (vojaški kazenski proces, poveljevalni jezik itd.) in končno — pri nas samobesi umevno — tudi s taktičnega vidika.

Nekaj prav važnih vladnih predlog čaka skoraj zman potrebne razprave in rešitve. Kakor znano, se smoje vladne predloge brez prvega branja odkazati odsekom, če noben poslanec ne ugovarja. Današnja konferenca načelnikov strank se je s tem vprašanjem obširno pečala. Pekalo se je, da protestirajo poljski agrare proti temu, da se odkaže predloga za socijalno zavarovanje odseku, socijalni demokratje zahtevajo prvo branje veteranskega zakona. Italijani so zahtevali, da naj proračunski odsek takoj prične razpravljati o italijski fakulteti, dr. Bilinski pa je svaril, ker baje grozi obstrukcija slovenskih klerikalcev, ki bi potem onemogočila delovanje proračunskega odseka sploh. Čehi so odklonili odkazanje Pacherjevega predloga o ljudsko - učiteljskem vprašanju iz avtomomističnih ozirou. Kot rezultat današnje konference načelnikov strank se da postaviti naslednji predbožični program. Jutri končno prvo branje proračuna, nato se prične razprava o predlogih draginjskega odseka, za njo prvo branje socijalno - zavarovalnega zakona, reforma poslovnika, proračunski provizorij, uradniško vprašanje in končno prvo branje brambnih zakonov. Dne 22. novembra bo zbornica izvolila v posebni seji zastopnike v delegacije, ki se sestanejo dne 27. decembra k tridnevnu zasedanju, da rešijo kratek proračunski provizorij. Parlament bo zboroval do dne 20. decembra ter se sestal v novem letu šele precej pozno, ker se namejava sklicati v januarju deželne zbrane k šesttedenskemu zasedanju.

V parlamentu se je danes govorilo, da bo skušal justični minister jutri dokazati neopravilenost slovenskih očitanj, kakor da bi bil vstopil v kabinet pod kakimi posebnimi pogoji ter zavrniti pritožbe o nemško - nacionalnih nasilnostih sodne uprave. Justični minister se bo mogel sklicevati na sodbo »Slovenske ljudske stranke«, ki jo je po »Slovencu« objavil »Grazer Tagblatt«. Žalostno je, da dajejo baš zastopniki najbolj tlačenega, s krvicami tepenega naroda dr. Hohenburgerju strupeno orožje. Sicer pa ne mine skoraj dan, da bi se v parlamentu ne izvedelo za nove krivice.

»Oh, zdaj mi pa še ne verješ! Mene je pa tako strašilo nočoj. Ona je prišla nazaj. K zibki je stopila in otroka je vzela k prsim. Kar koj grem stran, nikoli več ne ležim pri malem.«

Gospodar je molčal in je šel v izbo, kjer je ležal sin. Spal je še, in kakor nežni rožni popek ob zlati in sinji pomladni se je smejal njegovo lice. Sedel je k njemu, in sveta se mu je zdela njegova bližina, in tudi zibka je bila posvečena. Zakaj v njej je sklene, priznati državnim uslužben-

otruka hlapcu na roke in šel skozi vrata.

Bostjan je postal sam z otrokom. Na trdo stegnjenih njegovih rokah, je počival in z rokami ga je vlekel za lica. Vzel ga je v naročje, in otrok ga je začel vleči za lase. Bostjan si ni vedel pomagati, ter je pestoval otroka in majal z glavo, da se otrese njegovih ročic, a z nogami je zibal prazno zibko. In nazadnje se je domislil pravega. Odložil je otroka in stekel iz hiše in na njivo h gospodarju.

»Daj mi sem konje! Jaz bom oral, ti pa pojdi k otroku!«

»Kje pa je dekla?«

»Kje je? Prej je kričala na vasi, da hodi ona nazaj. In da zato ne ostanem pri nas.«

»Vidiš, Boštjan, boš pa ti pestoval otroka. Grem jaz orat, ti si pa spočiš.«

»To je pa že tako, Janez, da grem rajši orat, kakor pestujem. Saj se mi zlomi otrok v naročju, ali pa se mi zmužne na tla in se pokonča. Kaj pa bi potlej ti rekeli?«

»Če pravim, da moraš ti ostati doma!«

»Janez, ne bom! Tebe sem že pestoval, a tvojega sina si ne upam.«

»Vsemoti otroka, jaz grem na njo,« je reklo gospodar. Položil je

Inšerat velja: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večji inseraciji po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posemoma številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

»Narodna tiskarna« telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—
celo leto	13—
pol leta	6:50
četr leta	2:30

za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—
za Ameriko in vse druge dežele:	K 30—

z vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Protestna resolucija ameriških Slovencev je jasen dokaz, da sega nemški sistem s svojo pestjo celo v Ameriko, kjer avstrijska vlada na berolinska povelja odstavlja zasluzne uradnike, ki se prednjevo v inozemstvu povedati, da živijo v Avstriji tudi Sloveni, katerih je bodočnost. Slučaj konzula dr. Sveglija bo prisel tudi v parlament v razgovor.

Grof Stürgkh se trudi naprej, pridobiti posamezne stranke vsaj toliko, da bi se ne bilo bat takih posebnih neprijetnosti. Danes je konflikt z Rusimi ter jim obljubljal zlate gradove, zvečer je povabil k sebi voditelja dalmatinskih poslancev dr. Ivčevića in dr. Baljaka; ni dvomiti, da hoče grof Stürgkh pomiriti Dalmatince radi železniškega vprašanja.

Treba enkrat izreci odkrito besedo. Dalmatinski poslanci so že operovani (kdo bi našel kolikrat) doživel razočaranja; zanesli so se na vladne obljube in izjave, in če teh ni bilo, na »dobro voljo« ministrstva, katero so vedno »predpokladi«. Največja razočaranja jih niso ozdravila od optimizma, katerega neutemeljenost dokazuje gospodarska in kulturna zgodovina njihove domovine. Njihov boj za dalmatinske železnice se sicer povzpne do ostrih govorov in nujnih predlogov, toda za konsekvence se ne odločijo. Danes v cisti besedi zoper vlado, jutri v krepljenem dejanju za njo... To postopanje ni le stvarno pogrešeno in jemlje njihovin prizadevanjem tehtno veljavno in vtisk, temveč je tudi politično in faktično napačno. Dalmatinski neklerikalni poslanci škodujejo ne le dalmatinski stvari, temveč tudi sebi in svojim strankam, kajti že se pravljajo klerikalci, da utemelijo svoj opozicionalni nastop tudi s krovicami, ki se gode Dalmaciji in če se »dalmatinski klub« ne odloči skoraj k ostrejši taktiki, bo naenkrat začel dalmatinskih gospodarskih vprašanj, za katera so baš neklerikalni poslanci toliko skrbeli — v rokah dr. Šusteršiča... Treba pravčasno svariti ter pozivljati k energiji, ker posledice kolisave taktike bi mogle biti usodepolne...

Opor poljskega kluba proti projektirani rešitvi vprašanja državnih uslužbenec, je spravil nenadno celo uradniško reformo v tako kritičen položaj. Poljski smatrajo za potrebno, da se naj definitivna preuredice uradniških plač preloži na ugodnejši čas, za sedaj pa se naj le sklene, priznati državnim uslužben-

cem primerne draginjske doklade. — Uradnikom prijazne stranke so kako vznemirjene in na konferenci, ki jo je sklical o tem vprašanju proti večernemu ministrskemu predsedniku, se je vršila večurna, mestoma jako burna debata, katere rezultat še ni znan.

Iz današnje seje je zanimiv Pacherjev govor v ostra izvajanja poslance Klofača.

V naslednjem kratko poročilo:

V proračunski debati je najprej govoril nemški radikal Pacher, ki je pobijal izvajanja dr. Steinwenderja in dr. Grossa. Razmere na Češkem niso tako prijazne, kakor se zdi Steinwenderju in Grossu ni storil prav, ko je reklo, da je sodelovanje Čehov neizogibno potrebno. Češki Nemci vedo, kaj so Čehi, a predno dobimo češke ministre, je treba ustvariti predpogoje. Če se komu izroči moč, je treba gotovosti, da jo bo rabil po zakonu in po pravici. Češki Nemci gledajo s skrbjo in z nevoljo na razvoj razmer, ker ni temelj na sporazumljivem in skupno delovanje Čehov in Nemcev. Nemci zahtevajo v predsedstvih in v vodstvih uradov ljudi, katerim morejo zaupati in ne marajo denaturiranih in steriliziranih boječih. Nemci ne bodo nikoli odnehali od svojih zahtev, Govork je obsul zbornico s celo vrsto rekrinacij glede spravnih pogajanj med Čehi in Nemci in se jezik, da veljajo Nemci za tiste, ki nečajo sprave.

Poljski poslanec Goetz je govoril o gospodarskih željah Galicie.

Češki narodni socijalec Klofač je obširno razpravljal o pogojih, pod katerimi je justični minister Hohenburger vstopil v Stürgkhov kabinet. Dokazal je nasprotje med razglasenimi dejstvji in izjavo ministrskega predsednika ter pribil, da grof Stürgkh ni mogel povedati resnice in je zato odpravil zbornico s splošnostmi.

Ko je še govoril nemški nacijski Kraf, ki je izreklo svojo nezaupnost zaradi klerikalnega značaja sedanje vlade, je bila razprava prekinjena in se je nadaljevala razprava glede bratovskih skladnic na Češkem.

Koncem seje je bil pikanten intermezzo. Kakor znano, je v zadnji seji dr. Rybač vprašal predsednika, če hoče izreci obžalovanje zaradi grozotnosti, ki jih baje uganjajo Italijani v Tripolisu. Danes se je oglasil italijanski poslanec baron Malfatti,

Skočil je v hišo in zagledal sosedovo rejenko, Marto, ki je pestovala njegovega sina. In smejal se je otrok in objemal, božal pestunj:

»Mama!«

Gospodar Andrej je stopil bliže in dejal:

»No, kako je, Marta, odkod si prišla?«

Dekle je povečalo oči in v zadrugi odgovorilo:

»Mimo sem šla, otrok je jokal, in zato sem ga vzela v naročje.«

»Tako, tako! Koliko si pa že stara, Marta? Ali bi prišla k nam za gospodinjo?«

Njo je bilo sram in ni odgovorila.

»Marta, mislim po resnici. Poleg, otrok nima matere, ali se ti ne smili?«

In Marta je pokimala.

Andrej je sedel k zibki in je vzel Marto v naročje.

»Glej, zdaj pestujem oba, tebe in otroka. Nič se ne boj!«

In dekle se ga ni bala, zakaj še tisto jesen so jili dali belo rožo v lase, in Andrej je bil njen ženin.

O tem bi se dalo še dosti napričovati, ali kadar zavrete rdeča roča, tedaj zvene venec, zblede lica.

Otrok pa je imel milo mačeho in gospodar Andrej še milježen ženico.

C. Golar.

copisi in v katerih se je trdilo, da bodo Turki v najkrajšem času zopet zasedli Tripolis. Amerikanski konzul je uvidel, da bi njegov odhad podkrepil one tendenciozne vesti, in ni hotel odpotovati. Svoji vlasti je pa sporočil, da je v Tripolisu popoloma mirno in da ni nikake nevarnosti za inozemce. General Caneva se je amerikanskemu konzulu zahvalil za njegovo lojalno postopanje.

Italijansko poročilo iz Tripolisa, oddano 9. t. m. ob devetih zvečer, pravi: Mali boji, ki so se včeraj začeli, so trajali do štirih popoldne. V tem času je imel 93. pešpolk dva mrtva in 26 ranjenih. Na vzhodnem krili so se pojavile posamezne soražne skupine in so začele iz oaze Gugi streljati na nas. Morale so se pa kinali umakniti, ko je začela ena naših baterij streljati. Popoldne je začela baterija iz Sidi Messija streljati na močne arabske oddelke, ki so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Italijansko poročilo, oddano ob enajstih zvečer, pravi: Naši informatorji poročajo, da so se razvzen kolere tudi koze začete širiti v sovražnem taboru. Pravijo, da se Širijo vesti, da je dobil turski poveljaik iz Carigrada ukaz, naj se umakne v Djebel. Tega pa ni hotel storiti. Vojna ladja »Sardegna«, ki se je vrnila iz Homsa, poroča, da so italijanske pozicije tam zelo močne.

»Agence Havas« poroča iz Tripolisa: Italijanska križarka »Liguria« je bombardirala Suaro za kazen, ker so njeni prebivalci tibotapili. Po bombardiraju so dobili kraj popolnoma zapuščen.

Nameravane akcije v Egejskem morju.

»Corriere d'Italia« poroča, da si italijanska vlada po razglasitvi aneksije ni delala nikakih iluzij o postopanju Italije. Vsled tega se sme skoraj z gotovostjo trditi, da bo velik del italijanske mornarice pod povljudstvom admirala Aubryja križal v Egejskem morju. Tudi petrografske ponoveni krogi so izvedeli, da se je italijanska vlada odločila, v najkrajšem času začeti v Egejskem morju z vojaškimi operacijami.

Chios in Mytilene.

V Carigradu so se včeraj razširjale vesti, da so Italijani zasedli Chios in Mytilene.

Aneksija.

Z Dunaja poročajo, da bo najbrže precej dolgo trajalo, da bodo velenosti priznale aneksijo.

Politična kronika.

Velegrarci so imeli včeraj posvetovanja o mesnem vprašanju ter so sprejeli na predlog viteza Hohenbluma resolucijo, da naj velegrarci glasujejo proti vsakemu uvozu argentinskega mesa in žive živine iz balkanskih držav.

* * *

V Meksiku se vrše še vedno hudi boji med pristaši vlade in vlasti. Na Jukakanu je prišlo te dni do hudega spopada, v katerem je pašlo na obe strane več sto mož. O izidu boja ni znanega nič natančnejšega.

* * *

Bivšega predsednika Venezuele Castra je baje eden njegovih pristašev umoril in to zato, ker je Castra sicer razpolagal z denarjem, za strankarske namene, pa ni hotel nicensar žrtvovati. To je nekoga mladega pristaša tako razjezilo, da mu je zasadil bodalo v prsi.

* * *

Mesto Fuču je po kratkem odpru prešlo v roke kitajskih revolucionarjev. Podkralj in tatarski general sta pobegnila. Tuječem se ni zgodilo nič zlega. Tudi mesto Kanton se je proglašilo za neodvisno. Cpolne so razobesili na vladnih mestnih poslopijih republikansko zastavo. »Lokal-Anzeiger« poroča iz Sangaja: V Nankingu se vrše sedaj hudi boji med cesarskimi četami in ustaši, vendar tudi tam že omahujejo, kakor drugod vladne čete. Vojščno trumoma zapušča vrste in se pridružuje revolucionarjem. Disciplina vladnih čet je zelo slaba in pogosti so slučaji, da cesarski vojaki ropajo, kar prebivalstvo še bolj razburja. Guvernerja v Nankingu so umorili, podkralj je pobegnil na Japonsko.

Štajersko.

Nemško uradništvo na celjski pošti postaja zadnji čas, kakor izvamo na drugem mestu, vedno bolj prešerno. Zadnjo nedeljo si je ustavilo podružnico državne zvezne nemških poštnih uradnikov in uslužencev. Na tozadovnem shodu v Nemškem domu je nastopil kot zavornik drž. posl. Marekhl. Ker tega gospoda ni nikdar blizu, kadar gre za kako gospodarsko, stavnosko ali sploh obče koristno stvar, smo takoj sklepali, da gre le za nacionalno

hujskarijo. Nismo se motili! Marekhl je z njemu lastnim patosom, ki si ga je še obvaroval iz dobe komerzov, navdušeno pozdravljal »počitne uradnike in uslužence, ki se na klasičnih tleh narodnostnega boja v Celju zbirajo okrog črnorumenordede zastave«... Odgovoril mu je nek nemški poštni uradnik, da »se hode nova podružnica postaviti v bojne vrste nemščina na Sp. Štajerskem in jih okrepti...« To konstatiramo izrecno, ker se bodo gotovi ljudje trudili za to novo prusovsko postojanko pridobiti v Celju in bližnjih okoliških poštah nezavedne poštne uslužence Slovence, če, da gre za stanovske organizacije. Ako bi šlo le za to, jo tudi nemškim poštnim uslužencem in sreca privočimo. Ker pa pravijo ustanovitelji novega društva, da jim je narodnostna hujskarija in boj proti Slovencem prva stvar, pa moramo energično protestirati, da bi bili v Celju ali kjerkoli na Sp. Štajerskem nastavljeni na poštan ljudje, ki pridigajo izrecno boj proti 95% večini prebivalstva. Takim ljudem Slovenci tudi v uradu nikakor ne moremo zaupati — kajti kaj je renegat in zbesnelemu nemškemu nacionalem svetega in nedokljivega, kadar more škodovati Sl. sv. neu? Posvečali bodoemo zato dogodkom v poštnih uradih vso pozornost in prosim slovensko javnost, da nas o vsakem nedostatu takoj informira.

Na celjski e. kr. pošti še vedno ne znajo slovenski! Pritožbe o odtrinem in izzivalnem postopanju poštnih uradnikov nasproti slovenskim strankam se vsak dan ponavljajo. Danes se nam zopet javlja slučaj, da uradnik, nastavljen pri denarnem prometu, s slovensko stranko ni hotel slovenski govoriti. Na to nesramno izzivanje poštnih uradnikov v Celju opozarjamо počitno ravnateljstvo v Gradev in druge merljajne činitelje, posebno naše poslanice, da vkrnejo potrebne korake. Slovensko občinstvo celjsko pa pozivljamo, da se na tukajšnji pošti poslužuje izključno le slovenskega jezika.

Dramatično društvo v Celju predi dne 19. novembra Blumenthalovo veseloigro »Zlodieve skale«. Vstopnice bodo prihodnji teden v predvorodaji v Zvezni trgovini.

C. kr. okrožno sodišče v Celju.

Zdi se, kot da se ta stavba že sama sebe sramuje. Ce greš po Samostanski ulici in gledaš na to zidovje, katerega stene se neusmiljeno inščijo, se nehotje vrhaš ali je to poslonje c. kr. okrožnega sodišča! Tudi cesarski orel z napisom na sprednji strani poslopja je tak kot bi ne smel biti. Da se napisa niti z dobrim dalinogledom ne more prebrati, je znana stvar. Mi sicer ne vemo, kdaj bodo stavili novo sodišče, vemo pa in prepričani smo, da je poslonje v Skandaloznem stanu. Če že drugega ne, naj bi se poslonje vsaj enkrat potrebilo in preskrbelo z novim cesarskim orlom in napisom. Saj sodnija menda tudi v Celju ni samo za uradnike in imajo tudi stranke pravico vedenje, v katerem poslopju se sodnija nahaja.

Tečaj za slovenski tesnopis. Kot lansko leto, priredi »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« tudi letos tečaj za slovensko stenografsko. Stenografska je v mnogih strokah neobhodno potrebno znanje in tudi vsem onim, ki ravno niso prisiljeni služiti si svoj kruh, bo mnogo koristila. Opozarjamо torej vse cenejne gospice in gospode na te tečaj in prisotno, da se v velikem številu vpišejo. Z ozirom na stroške za snanje dvornene, ki so združeni s tem tečajem, plača vsak, ki se tečaja udeleži prispevek 50 v. Vsi, ki se žele tečaja udeležiti, naj se priglasijo v pondeljek, dne 13. t. m. zvečer ob 8. v celjski Čitalnici, kjer se bodo vpisali in plačali omenjeni znesek. — Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Iz štajerskega dež. šolskega sveta. V seji dne 3. novembra je sklenil štaj. dež. šolski svet razširiti širirazrednico v Selnicu ob Muri v petrazrednico in dvorazrednico pri Sv. Florijanu v trorazrednico. Učitevica Olga Gregorić v Vurbergu stopi za dobo dveh let v začasni poklic. Vzelo se je na znanje ustanovitev schulvereinske dvorazrednice v Peklu pri Poljčanah. Prestavljenje učitelja Josipa Roša iz Dola k Sv. Florijanu v Doliču se je vreklicalo in je Jos. Roš imenovan za učitelja voditelja v Orečju na Biziškem Za nadučitelja v Libojah je imenovan def. učitelj v Grizah Rudolf Wudler.

V Šmarju pri Jelšah so otvorili začetkom tega meseca prevažno novo pridobitev za obrtniški stan in za vse druge sloje prebivalstva. Pričel se je prič vodnik na obrtnonadaljevalni šoli in v trgovskem tečaju, ki je z njim združen. Ljudskošolski učitelj g. Šumer Hinko se je lotil, pridobivši si potrebne strokovne nabolaze, te ustanovitve. In načel je poslušno nho in odprt blagajno za obvezne letne prispevke pri vseh domačih činiteljih, ki pridejo v neštev. Ti so: okrajni zastop, stará (ne

kmečka) hramilnica in posojilnica, trika občina, trgovska in rokodelska zadruga, tudi krajni šolski svet je kar skrajna glede prepustitve učnih prostorov stal dobrohotno ob strani snujočega se šolskega odbora. Vendar pa je ta velegi mahinaci izvesne osebe tozadovno povoljno rešitev sprejeti dan za tem, ko si je že v stiski, da sploh more pravčasno pojaviti pričetni, najel v privatni hiši učno sebo. Več o tem drugi pot, skozi, da mine nepotrebna in kvarljiva obiranost in nastopi glede te osebe odločnost, kakor si jo mi že zdavnaj zelo, zelo želimo pri Šmarjanah. Vodja šole je prej imenovan g. Šumer; poleg njega pa še podučujeta učitelja Debelak in Ferline. Slednji je ob otvoriti obrtno šolo in trgovskega kurza imel kot predsednik šolskega odbora kratek primeren nagovor, dočim je za njim vodja šole v izbranih besedah navzočim tako da razuma kakor do sreca govoril. Poduk tražja vsako leto 7 mesecov. Da se pa omogoči tudi oddaljenim vajencem vsaj obisk najvažnejših predmetov, so bili imenovani učitelji toliku potroševalnici, da so nastavili ure za nje ob nedeljah dopoldne in četrtek po popoldne. Sicer se pa podučuje od 4. do 7. popoldne.

Šmarska čitalnica priredi v nedeljo 12. t. m. Martinov večer. Vpriborila se bo igra »Doktor Hrib«. Čveteroročno igranje na klavirju, nastop mešanega zborja, predvsem pa solopetje izborne sopravčiniste gde Jurkovičeve so daljne točke sporeda.

Šmarski poštar Bakšič je nastopal dopust, kateremu sledi upokojenje. Počitno direkcijo opozorimo, da je služboval na šmarski pošti, očar obstoju, vedno slovenski uradnik, ker je to edino unestno z ozirom na urad in prebivalstvo. In tudi sedaj mora Šmarje Slovenca za poštajo dobiti.

Iz Ljutomerja. Po vseh večjih krajih prirejajo zabavne večere, zato pri nas je družabno življenje do slej precej spalo. Da se temu odpomore, je klenil naš Sokol prirediti to zimo vrsto zabavnih večerov. Prvi se vrši v nedeljo 12. novembra ob 7. zvečer v Seršenovi gostilni. Na sprednu je petje, tamburanje in dr.

Plesne vaje v celjskem Narodnem domu. Kakor druga leta vrše se tudi letos plesne vaje v celjskem Narodnem domu in sicer vsako sredo in soboto od 6. do 8. zvečer. Ples vodi član »Kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju«, pravnik Štefan Koprivšček. Vse cenejne dame, katere smo že pisorno vabilo, opozarjamо še enkrat na te vaje s prošnjo, da se istih polnoštevno udeležujejo.

Železnica Polzela - Motnik v nevarnosti! »Slovenec« piše te dni, da je železnica Polzela Motnik v nevarnosti. Pravi, da so porabili štajerski Nemci spor med obema strankama, izmed katerih hoče ena zvezo z Domžalami, druga s Kamnikom, in vplivali na vladu, da bo predlogi glede lokalnih železničnih stavk in gradnje delne proge Polzeln-Kamnik izplašeni. Ali je to resnica ali pa samo pravno uspeva, ima razna gospodarska društva in podružnice, tako da ni gospodarja v Selu in tudi ne mladenci, ki bi ne bil član kakega društva. Selski naprednjaki so si ustavili sedaj še gasilno društvo; 10 let pa že obstoji v vasi samostojno požarno zavarovalno društvo. V novo gasilno društvo se je vpisalo takoj 48 članov. Tako lepo se organizirajo in vzajemno polpirajo sami med seboj Selski naprednjaki.

Iz Gorice v Trst namevara poletev v nedeljo 12. t. m. s svojim potom korespondence Herzog nemške liste o »demonstracijah v Ljubljani, še predno so se v resnici vršile. Mi pa

pravimo, da je ta naša trditve do zgodljive resnica in smo pripravljeni jo vsak čas tudi dokazati z najverodostojnejšimi pričami. Ta naša trditve cisto gotovo vsebuje pregrešek žaljenja časti, ako ni resnica, zato je »Slovenčev« uredništvo moralno dolžno, da nas toži. Pričakujemo torej, da prizadeta »Slovenčeva« gospoda brez odlaganja vloži proti nam tožbo, mi pa tem potom slovensko izjavljamo, da bomo kazensko postopanje proti nam tako pospešili, da bo nasprotna stranka proti nam takoj lahko vložila obtožnico in da se proti tej obtožnici ne bomo pritožili, samo da omogočimo, da pride na »Slovenčev« tožbo proti nam do obravnavne žaljenje.

Argentinski mesec v Trstu v Tripoliju. Včeraj je priplul v Trst parniki »Austro-Amerikane« »Sophia Hohenberg«, ki je pripljal iz Argentinije za 120 železničnih vojakov.

Argentinski mesec v Trstu v Tripoliju. Včeraj je priplul v Trst parniki »Frigida« in »Gelida« ter izpopolnili njihov tovor še z drugimi živili. Vse to odpeljata dva parnika pod laščo začetno v Trstu v Tripoliju.

Iz Ljutomerja. Kakor se čuje, namevajo prirediti naši diletantje v prid »Sokolu« dne 8. decembra 1911 predtežljeno ljudsko igro »Revček Andrejček ter nam takoj po dolgem času zopet nuditi nekaj izbornega. Upamo, da bodo upočtevalo tudi občinstvo njih trud in žrtve ter se v obilnem številu udeležilo predstave.

Drobne novice. Iz Celja. »Slov. del. pol. pol. dno drnštvo« pripremilo v nedeljo 12. novembra v Skalni kleti Martinov večer. Začetek ob 7. zvečer. — Maščevanje. Ruder Pankracij Škole v Hrastniku je prišel prepričan na delo. Paznik mu je za to odtegnil polovico dnevnega zaslужka. To je skočila takoj ujezilo, da je razbil aparat za telefon in napravil škodo okrog 50 K. Dejali so ga v Laškem pod ključ. — Iz Biziškega nam povečano: Predkratki so našli delavca Ilmela in Bedenkoviča pri vinu v kleti krčmarja Antoloviča. Predno sta pa začela v kleti piti, sta že spravila v stran 115 l. vina. Oba zastojnika so izročili brežički sodniji. — Na Brezugu pri Ptuju so prijeli nekoga človeka iz Maribora, ki je v kolici kradel kokoši in jih v Ptuju prodajal. — V obmejni učni Selnicu ob Muri je bil mesto odstavljena župana Schmidta izvoljen za

čapana Slovence Franc Ferline. Občinski zastop je slovenski. — K među biračno društvo pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je občajalo dne 8. novembra 25letnico svojega občanca. — Razpisano je na triprazredni ljudski žoli v Kapeli poleg Radgona definitivno učiteljsko mesto. Prošnje do 22. novembra. — Iz Št. Iija nad Mariborom je poročilo, da je tovorni vlak povoljil 24letno mlado ženo Lizo Droš. Šla je za enim vlakom preko proge in ni opazila, da je odšel od nasprotni strani že drugi, i jo je povoljil. Liza Droš je bila še 30. oktobra v Jarenini poročena. — Star i ljubosumnež. V Grizah pri Celju se je sprijel Franc Korent s svojo 51 let staro ženo iz ljubosumnosti. Končno je vzel sekiro in jo je težko ranil. 20. oktobra jo je že v nekem takem prepriču ranil z nožem. Korent je zbežal, težko ranjeno žensko so pa spravili v celjsko bolnišnico.

Roposko.

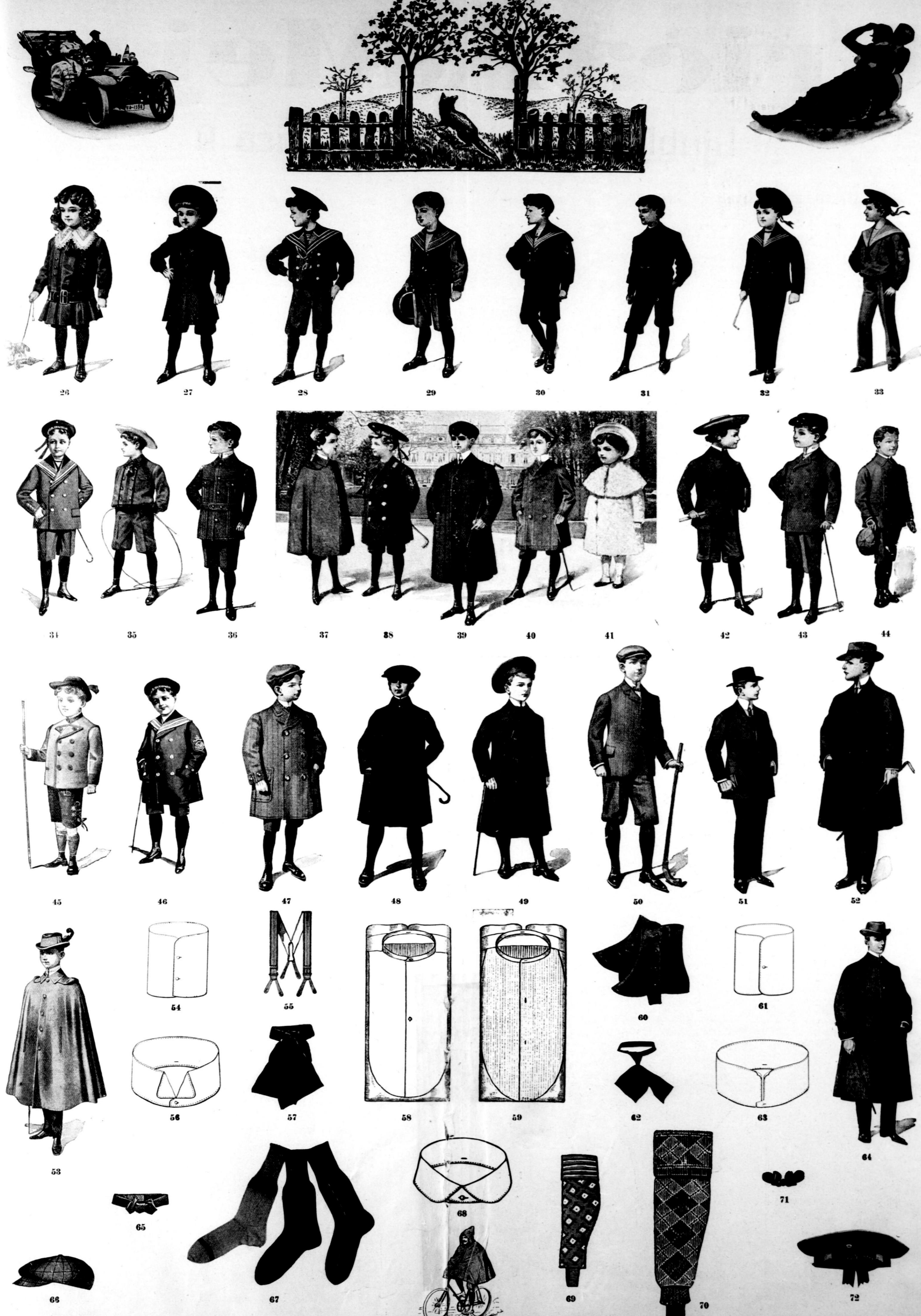
Pozno priznanje kaplana Macka. Pred par leti se je vršila pred celovitim porotnim sodiščem, ki je zanimalo obravnavo proti kaplangu Macku, ki je bil oboljen, da je poskušil zastrupiti župnika v Pustu z zastrupljenim mašnim vinom. Kaplan je takrat dosledno in trdrozravnno, prav jezuitsko zanikal krivo, daso priče jasno dokazale, da je bil on zastrupljenec. Sodišče je obsodilo kaplana na 15 let težke ječe. Sedaj po par letih pa si je kaplan premislil in v nadi, da se mu kazeni, ki jo ima še prestati odpusti ali vsaj skrajša, je priznal, da je res on zastrupil mašno vino z namenom, zastrupiti župnika.

Vlom. V gostilno pri »Počit. v Sentpetru pri Celovcu je vlonil prednočnem skozi steklena dvoriščna vrata neznan tat in odnesel iz neke omarje 50 krov denarja. Predno je odšel, privočil si je tudi par čašic žganja.

Zivinska kuga v Celovcu. Včeraj so zaprli hlev nekega posestnika na Ljubljanskem cesti v Celovcu, ker sta oboleni dve živali za živinsko k

la res idealna »obstrukcijonistička« Janko Koprivec iz Malečalne, in grečamo navadno jeseniško prebival. N. Svet in Velike loke, ki sta dovezli avto. invzomni par častnih istim. surazgovorimo jutri ved.

Konkura.
Danes 10. novembra. Tu je pri-
ja z
nad
ačel-
kega
pre-
ikom
so iz
a M
skom
iljat-
ntin-
a, da
šče.
ščen-
t na-
el. V
oble-
k na-
i. Si-
ojen,
ježe.
e Si-
do-
traj.
8 m
la bi
oreko
ngali
ozzi 8
jego-
e več
ščen-
terik
selici
obil.
li na
Ame-
o, da
V po-
sprava-
noma
izvo-
Be-
a bo
o, —
dnik.
eraj-
vrem
lasti
nem-
z na-
v dr-
kan-
oskal
ivali,
lesko
Zve-
e dr-
Iohl-
Iohl-
sarja
r od-
ane-
rijem
nato
e ce-
objega
t na-
bora
tavni
a so-
orne-
janja
z nem
Nem-
ca. S
eleum
e ba-
ašajo
rični
»Ti-
pri-
Tu-
ena-
ekin-
esar
olu-
kor-
ia
čien
Tri-
nfor-
ogro-
e ta-
ijani
pera-
nfor-
bres-
tova-
že
ev-
rečja
kot
mir.
rōja
aled
holj
Car-
gra-
poročajo v prvin popolnianski
urah, da so se italijanske vojne ladje
še pojavile v Egejskem morju.

in 3. oktobrom t. l. bela krava, vred-
na 350 K. Dolgo je niso mogli najti.
Nazadnje sta se pojavila dva moža,

še gledališče ima stalne obiskovalce,
o katerih moramo reči »zveste obi-
skovalce«, med katerimi seveda po-

skladatelje. Ima več komornih del
in veličastnih simfonij. Kot sklepna
točka sporeda se bo izvajal zadnji

in adjunktom. Odločni pa je tudi
vladne ugovore, zlasti proti močnim
dokladam železniškim čuvajem.

grada poročajo v prvin popolnianski
urah, da so se italijanske vojne ladje
še pojavile v Egejskem morju.

sopisi in v katerih se je trdilo, da | hujskarijo. Nismo se motili! Magokhi | knežka) kraljincu in pogačniku. | Impres Slovenske Franc Ferline. Ob- | na to sebe. Njegova rana je nevar-

bodo T
zasedli
zul je
podkre
ni hote
sporoč
mirno
inozem
rikansi
govo l

Ita
oddano
pravi:
čeli, sc
tem č
mrtva
krilu s
vražne
Gugi s
pa km
naših
začela
ljati n
se mor
niti.

Ita
enajst
matorij
lere tu
nem ta
sti, da
Carigr
Djebel
na lad
iz Hon
pozicij

»A
polisa:
ria« je
ker so
bomba
ma za
N a m

»C
si itali
aneksi
postop
skoraj
lik del
veljstv
v Ege,
pončer
italijan
sem če
z voja

C
V
jale vi
Chios

Z
že pre
vlasti

V
svetov
so spr
bluma
glasuje
gentin
balkan

V
boji m
Jukak
spopad
strane
znaneg

B
Castra
Sev un
sicer
strank
česar
ga pri
zasadil

M
ru pre
jonarje
ral sta
dilo ni
se je p
dne so
nih po
»Lokal
ja: V
boji m
vendar
kor dr
trumoi
žuje
vladnil
so sluč
kar pr
Guver
podkra

N
pošti
jamo i
prešen
novilo
nemški
bencev
Nemšk
vornik
gospod
za kai
sploh obče koristno stvar, smo takej
mačih činiteljih, ki pridejo v večtev.
Ti so: okrajni zastop, starci
šlepljali, da gre le za nacionalno

Obvezno nato, da

mačih činiteljih, ki pridejo v večtev.

niči o Muri je bil mesto odsto-

ne pivlje župana Schmidla izvoljen za

ko je natrabil najnovejšo svojo varo-

vanko, toda ranil je je prav malo in

mogla radi uradniških imenovanj

poklicati vlade na odgovor! To je bi-

Gričar & Mejac

Ljubljana, Prešernova ulica 9

Velikanska izbira

Strogo solidne cene

10

11

12

13

14

15

16

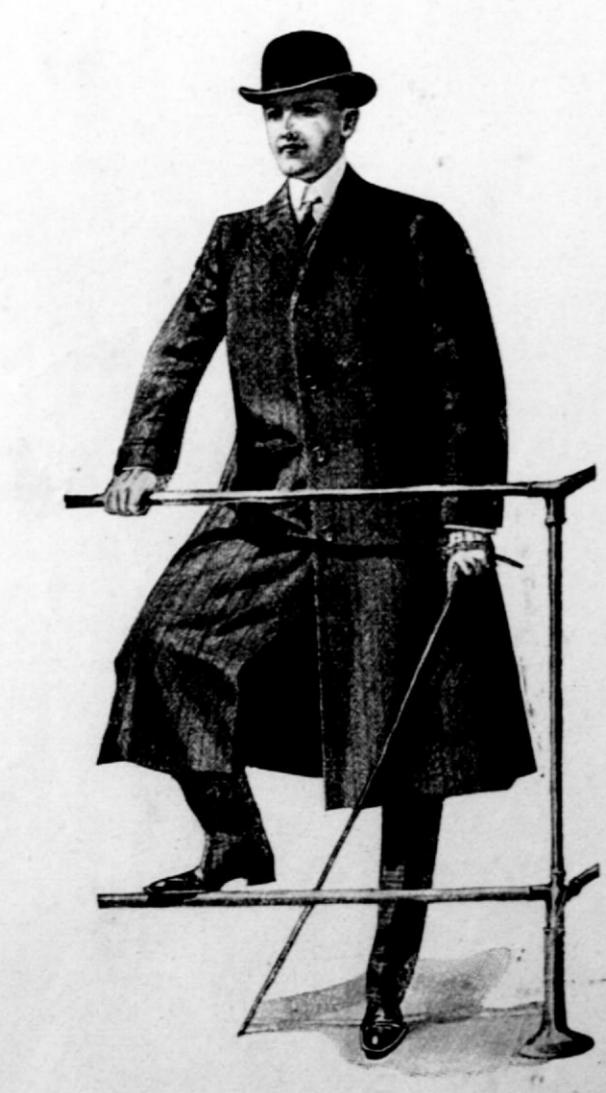
17

18

19

20

21

22

23

24

25

la res idealna »obstrukcijonistička« stranka, ki si ni upala niti ganiti proti vladi, dasi je le - ta brezobalne kakor kdaj preje gazila pravice slovenskega ljudstva in slovenskega jeziku! In vendar izrabljajo v resniči oposicijonalne stranke, zlasti če so v obstrukciji, vsako najmanjšo stvar proti vladu in ji delajo na vse mogoče načine neprilike. Ce bi torej bili klerikalci resna oposicijonalna stranka, potem bi morali prav uradniška imenovanja izkoristiti v veliko akeljo proti vladu v parlamentu in klerikalni poslanci bi morali dan za dnevom grmeti v zbornici proti krivičnostim, ki jih vlada zadaja Slovencem in slovenskemu jeziku. A kaj so storili dr. Šusteršič in njegova lepa družba? Vladi so delali — »neprilike s svojim — molkom in z interpelacijami o — Maroku in Albaniju! Da, obstrukcijonisti pa taki, da takih še ne pozna svet! Da se vladi takih »opozicijonalev« in »obstrukcijonistov« ni treba batiti in da vsled tega lahko mirno in nemoteno nadljuje svojo germanizatorsko prakso, zlasti po slovenskih deželah, je več kakor jasno. Zato je čisto gotovo — »obrekovalec« in nič drugega kakor »obrekovalec« tisti, ki trdi, da bi mogla »velenarodna« in »vztrajno na braniku za pravice slovenskega ljudstva in jezika stojec« klerikalna stranka kdaj zakriviti dosledno imenovanje nemških uradnikov za Kranjsko. Tako je, pika in pese!

+ Kregar in Štefe sta zakrivila nečuvane sleparje pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico, to smo že neštetokrat v našem listu konstati, ali niti eden izmed prizadetih gospodov se ni doslej ojunačil, da bi nas za to javno očitanje sleparje, ki vsebuje po kazenskem zakonu hudo delstvo obrekovanja, tožil pred kompetentnim sodiščem. A kljub temu piše včerajšnji »Slovenec«, da je vse laž, kar že mesece sem trdim, da sta namreč Kregar in Štefe pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico tako grdo sleparila, da bi po določbah kazenskega zakona že dolgo spadal pod ključ. In vendar je notorično, da se nahajata oba častivredna gospoda Kregar in Štefe v kazenski preiskavi in da se klerikalni poslanci že meseci plazijo okrog raznih dostojanstvenikov, da bi oba junaka rešili izpod roke pravice. O vsem tem smo natančno informirani, zato že sedaj lahko rečemo, da bo zmagala korupcija nad pravico, ako bi se dogodilo, v kar pa za sedaj še ne moremo verjeti, da bi Kregar in Štefe na ta ali oni način utekli poseten zasluzeni kazni za ona zlodestva, ki sta jih izvršila pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Sicer pa, ako sta se gospoda že naveličala nepristanih očitanj, naj nastopita najkrajšo pot, da se opera pred javnostjo, ter tirata »obrekovalec« pred sodiščem, kakor to store — poštenjaki, ki nimajo sebi ničesar očitati.

+ Promocija. Gosp. Vladimir Kreč je bil danes, dne 10. novembra na dunajskem vsečiljušu promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

— Pozor, gg. obrtniki! Opazarjamo na današnji sestanek obrtnikov, ki bo danes, dne 10. novembra ob 8. zvečer na kegljišču hotela »Ilirija«. Ker se bodo na sestanku obravnavaли za obrtnike posebno važne zadeve, prosimo sklicatelje obile udeležbe.

Zupanom v Šentpetru pri Novem mestu je bil zopet izvoljen Bevc. Zupanova pol menda zopet ne bo on, marveč tamoznič župnik. Bevc bo dajal le ime in podpis.

Iz poštnega voza ukradeno vrečo so našli. Posetnikov sin Ude je šel po travniku pod cesto, ki vodi iz Žabjavici v Gotnovas. V velikem kanalu, ki je narejen pod cesto v vsej širini, je zagledal vrečo in okoli nje polno pism in časopisov raztrganih. Ker mu je ta najdoba nekoliko čudna zdela, je javil zadevo mestni straži v Novem mestu, ti pa oroznikom, poštenu uradu in sodišči. Odposlanici teh uradov so tako podali na lice mesta in res našli ukradeno vrečo z vso vsebino, le denarnega pisma z 10.000 K ni bilo v vreči, ker so ga vzeli dozdaj še neznani storilci s seboj. Ljudje so splošno mnenja, da so nalašč podvrgli storilci to vrečo v ta kanal, da bi sledove pokazali na način stran.

Na paši je zgorela. Na vseh svetnikov dan zjutraj sta gnala pastir Rudolf Ajdišek in posetnikova petletna hči Marija Jane iz Štatenberga živino na pašo. Napravila sta ogenj in se grela. Rudolf Ajdišek je šel živino vračat in pustil pri ognju samo Marijo Jane. Prišla je preblizu ognja in se ji je vnela obleke. Tekla je proti Ajdišku klicaje očeta na pomoč, pa je le še bolj gorela. Tudi oče otrokov je zapazil, da gori hči in sta oba hitela k nji. Toda bila je že mrtva, ko je prišel oče do nje.

Kravo je ukradel. Posetniku Branu, po dom. Kotarju iz Lobčeka pri Žalni je bila ukradena v noči med 2. in 3. oktobrom t. l. bela krava, vredna 350 K. Dolgo je niso mogli najti. Nazadnje sta se pojavila dva moža,

Janko Koprije iz Maležalne in N. Svet iz Velike loke, ki sta povedala, da sta srečala 3. oktobra nekaj moža med Žalno in Veliko Loko, ki je gonil to kravo in rekel, da jo žene v Mirno peč. Ker je govoril mož notranjski, oziroma vipavski dialekt, niso dolgo mogli izslediti storilca. Nazadnje je načel lastnik to kravo pri svoji sestrični Ivanka M. na Cesti, ki je povedala, da je kupila to kravo od svojega brata Martina Brlana, po domači Francelinovega, za 260 K. Zdaj je bilo vse tem bolj jasno, ker je bil Francelin dolgo časa na Krasu in se navzpel ondotnega načrta. Pravi lastnik je seveda kravo odvedel, pravo kazen pa bo naložilo pravemu zasluženju pravo sodišče.

Elektroradiograf »Ideal«. Danes v petek, dne 10. novembra: Specjalni večer. 1. Trajekt Freiberg v Sassnitz. (Naravni posnetek.) 2. Gospoda Mayerja gardine. (Komično.) 3. Dvojna adopeja. (Drama.) 4. Domača sreča. (Komično.) 5. Angleška posestva na Borneu. 6. Parodija na plezanje po vrvi. (Komično.) 7. Muler se udeležuje boja s petelinami. Jutri v soboto velika afriška drama z levim leopardi »Kapitan Katiec«.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 29. oktobra do 4. novembra se je rodilo 16 otrok, mrtvorenje je bilo 1. Umrlo je 11 oseb med njimi 4 tuje in 7 oseb iz zavoda. Umrla pa sta 2 za jetiko, izmed njiju en tuje, in eden vsled mrtvoda.

Izkaz zaklani živine. V mestni klavnici se je zaklalo od 22. oktobra do 29. oktobra 72 volov, 4 biki, 5 krav, 253 prašičev, 103 teleta, 7 koščunov in 11 kozličev. Mesa se je vpeljalo 190 kg, zaklani živine pa na 10 prašičev in 8 telet.

Urezal se je. Predvčerajšnjem se je iz Zagorja v Ljubljano pripeljal delavec Fran Anžič ter dal svoj kovček kot prtljago. Ko se je pripeljal semkaj, je hotel v garderobi skrivati vneti nek drug, boljši kovček, a ga je železniški uslužbenec še pravocašno zapazil in mu to preprečil. Po uradnem potrdilu so dognali, da ima Anžič v garderobi res kovček, toda slabšega, za katerega pa ni imel denarja, da bi ga bil rešil. Ker je bil opravičen sum, da si je hotel kovček namenoma prilastiti, so poklicali stražnika, da ga je artoval.

S ceste. Ko je včeraj nesla pradjalka Marija Kržetova Pred Škofov ſkaf sira, se je v njo zagnal s kolesom nek pleskarski pomičnik s tako silo, da jo je podrl na tla. Pri padcu se je Kržetova telesno poškodovala ter raztresla ves sir.

Delavško gibanje. Včeraj so se z južnega kolodvora odpeljali v Ameriko 3 Slovenci, iz Švice je prišlo pa 60 Hrvatov.

Današnji list ima prilog konfekcijske tvrdke Gričar & Mejač v Ljubljani. Prešernova ulica.

Društvena naznanila.

Pevsko društvo »Slavec«. Občajni »Martinov večere« »Slavec«, ki se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. ob osmi uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«, se je kakor znano občinstvu zelo priljubil in bil še vsakokrat jako dobro obiskan. Tudi letos se je odbor »Slavec« potrudil, da nudi društvenikom in občinstvu izreden užitek. Zbor društva »Slavec« nastopi čez dolgo časa zopet z dvema zboroma g. L. Pahorja s spremljevanjem orkestra. Zbor sta za Ljubljano nova in po svojci vsebinai kaj prikazala za veselo razpoloženje »Martinovega večera«. De-

set najbolj znanih krasnih slovenskih napitnic zbranih je v lep ſopek v okviru vesele koračnice. »En starček je živel« znan je iz desetečega brata, je glede na priljubljenost gotovo vabljiva točka sporeda. Pojo se tudi prvič ravnokar izšli štiri moški zbori prof. g. Fr. Gerbiča izdani ob »Gl. Matice« za tek. društveno leto. Poleg teh pesmi, poje se zelo priljubljena krasna skladba Adamičeva »Franičak in Procházkova« »Popotnik«, »Slov. Filharmonija« svira samo izbrane slovenske in slovenske komande, med drugimi tudi krasno »Kolo« g. V. Parme iz opere »Urh grof celjski«. Po končanem sporedu je v veliki dvorani ples in se pomakne deli in stranske prostore.

Društvo slov. trgovskih sotrudnikov naznana, da se 11. t. m. nameščani zabavni večer preloži zaradi neprizakovanih ovir na nedoločen čas.

Cevljarska zadraža ima svoj občini zbor v nedeljo, dne 12. novembra t. l. v gostilni g. Mraka. Rimska cesta št. 4. ob 2. uri popoldne.

Gledališko društvo na Jesenice, vprizori v nedeljo, dne 12. t. m. E. Ganglovo dramo »Sin« in sicer kot popoldansko predstavo točno ob 3. uri popoldne. Marsikdo si bo mislil, zakaj se igra taka lepa drama popoldne in zakaj ne zvečer. Vzrok hočemo pojasniti na tem mestu. Naše gledališče ima stalne obiskovalce, o katerih moramo reči »zveste obiskovalce«, med katerimi seveda po-

grešamo navadno jeseniško prebivalstvo, izvezni par častnih inžej. Vsak cirkus in vsaka harmonika sta jim ljubča, kot pošteno gledališče. Enemu je k »Jelenu« predaleč, ali pa je »prenobla«, drugemu je sploh vse preneumno, kar ni slučajno kupčija, tretji smatra gledališče enako s tistimi belimi mišmi, ki vlečajo planete, četrти ji zmeče v eden lonec z menzarijo, večina pa misli, da je vsaka komedija enaka. Priznati moramo, da je prebivalstvo na Savi vse drugačno in prav rado zahaja k predstavam. Nadvse častno pa je, da naše delo spoštujejo ljudje, ki se ne boje, stroškov in prihajajo iz drugih krajev, dasi nimajo ugodnih železniških zvez, vendar k vsaki predstavi v naše gledališče; med temi stoje na prvem mestu naši »zvesti« iz Žirovnice. Tudi Javornik je vedno častno zastopan. Mnogokrat smo imeli že goste iz Kranjske Gore, Dovjega, Mostrane, Radovljice, Bleda, Bohinja in celo iz Koroškega. Često se čujejo želje, da bi igrali popoldne, tako, da bi imeli obiskovalci vlake nazaj. Tej želji smo vstrečali, in radi tega, da nudimo tistim, ki imajo le malokdaj priliko obiskati nas, posebno vžitka na studirali »Sina«. Običejno predstavimo prav mnogočtevilno, a ne samo zunanjosti gostje, ampak tudi vsi tisti domačini, katerim je mari prosjeta in izobrazba. Pokazujemo, da igramo, da veste ceniti njih požrtvovalno delo!

J. S.

Akad. društvo slovenskih agronomov »Kras« na Dunaju si je izvolilo na svojem prvem rednem občinem zboru letošnjega zimskega tečaja dne 4. novembra sledenje odbor, ki se je sestavil tako: Predsednik: pol. tehnik Zdravko Petkovsek; podpredsednik: kult. tehnik Ivan Domelic; tajnik: gozd. tehnik Franc Miklavčič; blagajnik: kult. tehnik Alfonz Pire; knjižničar: pol. tehnik Franc Mikuž; gospodar: kult. tehnik Leon Knafelj; namestnika: kult. tehnik Albin Pitanic in gozd. tehnik Mirko Šusteršič; preglednika: gozd. tehnik Srečko Lapajne in gozd. tehnik Viktor Starovšnik.

Prosvetla.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v soboto, se poje Smetanova opera »Prodana nevesta« (za neparabonente). — V nedeljo popoldne ob 3. opereta »Srmežljiva Suzana« (za ložne nepar); zvečer prvič Jakoba Spicarja narodna pravljica »Kralj Matjaž« (za parabonente). — V torek prvič L. Thomova komedija »Morala«. — V kratkem opera »Suzanina tajnost« Wolfa Ferraria in »Ksenija« V. Parme.

Slovensko gledališče. Včeraj včer so vprzorili tretjič v tej sezoni Straußovega »Cigana barona«. Ta vprzoritev je bila dozaj najboljša. V prvem dejanju je sicer malo mešal takst, a pozneje je šlo prav gladko. Celotna predstava je pridobila mnogočetna temperamentu. Drugo in tretje dejanje je bilo prav dobro. Pohvaliti treba vse soliste po vrsti, ker so se prav pridno potrudili in primerno zadostili svojim vlogam. Občinstvo je nadalje dobro obiskalo. Jugoslovani so najvažnejši narod na Avstriji ter branitelji monarhije na jugu in nevarnosti, da bo treba braniti Avstrijo proti jugu, ni majhna. Danes se bojuje Italija v Tripolitaniji, jutri se lahko začne bojevati v Albaniji in vojna je gotova. Kako pozicijo bodo zavzele v tem slučaju velesile, to je odvisno od dinastičnosti in državne zvestobe Jugoslovanov. Trdit je, da bodo Jugoslovani vedno znali izvojavati svoje pravice. Nato je proklamiral za svojo stranko politiko proste roke in pristavljal: »Ta roka bo zelo trda«. Končno kliče dr. Šusteršič vladni v velikim strankam, da se Jugoslovani ne bojejo in se zanašajo sami na sebe.

kwartet Beethovna op. 135, o kateri spravgorimo jutri več.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dr. Šusteršič govori.

Dunaj, 10. novembra. Le malo pozornosti so vzbudili danes dogodki v seji parlamenta samega; vsa pozornost se je obračala na izvenparlamentarne dogodke in poslance so živahnego debatirali o vesteh iz Galicije, o begu morilca Sičinskega in o vtičku dogodka v nemškem državnem zboru. Izvajanja prvega govornika, poslance Bugata, so utonila v splošnem hrušču in trušču, ki je vladal v parlamentu. Kot drugi je nastopil načelnik »Hrvaško-slovenskega klubca« dr. Šusteršič. Voditelj jugoslovan. klerikalcev je že videl srečnejše čase. Ko je komandiral »Slovensko Enoto«, se je zbirala takoreč celo zbornica okoli njega in njegove besede niso poslušali samo njegovi pristaši, marveč tudi njegovih nasprotnikov in ministri. Ti slavni časi dr. Šusteršiča so minuli in izginili. Korona nekronanega vojvode kranjske dežele se je močno, močno skrčila. Razen njegovih najožljivih pristašev se zbirajo okoli njega samo maločetni poslanci, nekaj čeških agrarov, Italijanov in Nemcov, manjkajo pa vsi voditelji strank in na ministerstvu klopi sameva minister Georgij. Nekaj pa si je ohranil vodja »Hrvaško-slovenskega klubca« iz onih sijajnih časov, to je oni neodkritosrčni parto velikega parlamentaričnega voditelja in ambiciozno parlamentarne avtoritete, ki ne pristaja več degradiranemu parlamentaričnemu maršalu. Njegov današnji govor je bil, četudi ni stal več na višini njegovih nekdanjih govorov, spremna replika na izvajanja ministrskega predsednika Stürgkha. Dr. Šusteršič je nadalje trdil, da vidi v mladem parlamentu mnogo dobrih moči, surovih sil, katerim manjka le spremnega tehniko-voditelja, da jih zbvere v skladno poslopje. Dr. Šusteršič kliče po dobrem voditelju parlamenta, ali misli sebe, — glasilo vsaj se je tako. O ministrskem predsedniku pravi, da mora imeti pred očmi princip, da more biti vladale le dobra, če ima signege parlamentaričnega voditelja. Dr. Šusteršič poudarja nadalje, da se je v parlamentu ponovno priznalo vodilo vladat, da proti Jugoslovani ni mogoče vladati. Jugoslovani so najvažnejši narod na jugu in nevarnosti, da bo treba braniti Avstrijo proti jugu, ni majhna. Danes se bojuje Italija v Tripolitaniji, jutri se lahko začne bojevati v Albaniji in vojna je gotova. Kako pozicijo bodo zavzele na tem slučaju velesile, to je odvisno od dinastičnosti in državne zvestobe Jugoslovanov. Trdit je, da bodo Jugoslovani vedno znali izvojavati svoje pravice. Nato je proklamiral za svojo stranko politiko proste roke in pristavljal: »Ta roka bo zelo trda«. Končno kliče dr. Šusteršič vladni v velikim strankam, da se Jugoslovani ne bojejo in se zanašajo sami na sebe.

Nemški Nationalverband.

Dunaj, 10. novembra. Nemški Nationalverband odločno dementira vsemi dejstvji, ki vzbujajo senzacijo v zvečerjih vodilne kompanije. Uradniško vprašanje.

Dunaj, 10. novembra. Napredne stranke so imele danes burne seje, v katerih so se posvetovali napredni poslanci o včerajšnjih konferencah z ministrskim predsednikom ter zlasti ostro nastopali proti Poljakom in slovenskim klerikalcem zaradi njihovih soraženega stališča napram uradniškemu vprašanju. Češki radikalci so izjavili, da absolutno vztrajajo na tem, da se uradniško vprašanje kakor močno hitro reši ter protestirajo proti vsakemu zavlačevanju zadeve. Radikalni Čehi so po daljši debati o situaciji sklenili pozvati »Etnoti češki luh«, da vztraja pri svojih zahtevah.

Železniško vprašanje.

Dunaj, 10. novembra. v odselu za državne nastavljence so se vršili danes posvetovanja glede 38milionskega posojila za boljšanje železniških placi. Odsel je sklenil vztrajati pri svojih zahtevah.

Dunaj, 10. novembra. Seja odsuka za državne nastavljence, v kateri je prišlo na vrsto tudi železničarsko vprašanje, se je zaradi absentiranja Poljakov začela namesto ob 9. žele proti 10.

Izpred sodišča.

Kazenske rasprave pred okrajnim sodiščem.

Obtoženo, ki voč pripozna, kot je obtožen. Vsak, kdor pride pred sodišče in je obtožen enega ali drugega prestopka ali hudodelstva, taj količnik le more svojo krivdo, pripozna kar ravno mora in preplete običajno še to priznanje z nebroj olajševalnimi okolščinami. V tem slučaju je dovoljeno celo pred sodiščem lagati in nikče ne zameri obtožencu, ako bi v svojo obrambo tudi trdil, da je rojen zamorec, pa se je pozneje pobelil. Večeraj pa se je pripeljal pred tukajšnjim sodiščem ravno nasproten slučaj. Nekega Stanovnika iz Vnane gorice sta tožila posestnikova žena Apolonija Marinko in posestnik Pezdir, oba iz Vnane gorice zaradi žaljenja časti. Stanovnik je svoječasno zapeljal komaj 14letno hčerko Marijano Marinkovo. Zato je plačal možakar 600 K za otroka, vrhu tega pa še stroške za posteljo in pogreb. Od tega časa ni dal Stanovnik Marinkovim, ki so ga odirali, kot trdi, kolikor so ga mogli, nikdar miru. Stanovnik je bil med tem časom že tudi v Ameriki, kamor je odšel še predno je prestal doma svojo stirimče sečeno kazen zaradi javnega nasištva. Marinkova ga je tožila, da je zmerjal celo rodbino, posebno pa je napadal ženske, ki so po njegovem nenejnu edino krije njegovega fizičnega, moraličnega in finančnega položaja. Pezdir ga pa toži, da mu je očital kriivo prisego. Stanovnik je to očitajo načrtnost priznal. Zmerjanja pa, ki se mu očitajo v obtožbi glede Marinkovih je pri obravnavi še enkrat ponovil in vsako poskovo še z dvema ali tremi izpolnil. Napadel je celo že umrlo hčerko Ivanko Marinkovo. Priče so vse te posvake in očitanje potrdile in seveda je zastopnik tožilov razširil tudi glede teh novih žaljenj obtožbo. Stanovnik, ki je bil v jetniški obleki, je napravil v očigled svojemu eniničemu postopanju, kako mučen vtisk na vse navzoče. Sodnik je spoznal Stanovnika krivega prestopka po štirih paragrafih in ga ob sodil na 6 tednov strogega zapora poostrengata s trdimi ležišči in postojem.

* * *

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Dva mlada uzmoviča. Pri pekovskem mojstru Jožetu Bončarju pred Škofijo v Ljubljani, sta bila v službi vajence. Mlajšemu, 15 let staremu Jožetu Hlebšu, doma iz Dobrunj je bil Bončar stric in starejši je bil 20 let stari Jožef Vrečko, pekovski pomočnik, ki je bil doma iz Slivnice. Vrečko in Hlebš sta spala v eni sobi. Vže čez en teden sta si bila obdolženca dobra prijetelja, ter se večkrat pomenovala kako bi prisla do denarja. Ker so jima bile hišne razmere dobro znane, sta se ob 3. zjutraj splazila v kuhinjo, odkoder gredo vrata v prodajalno, tu sta odmaknula zapah in tako prišla v prodajalno kjer je stala miza. V miznici je bila vedno večja vsota denarja in ker je tičal v miznici ključ, sta jo lahko odprla in jemala denar. Vrečko trdi, da je vzel vsega skupaj kakih 70 K. Hlebš pa kakih 20 do 25 K. Jemala sta denar v družbi, vendar vsak zase. To se je zgodilo kakih osemkrat, enkrat pa je bil Vrečko sam. Vrečko se je napram svojemu tovaršu Korenčanu hvatal, da mu gre dobro, ker pride vsak teden na 25 do 30 K, katere svojemu gospodarju izmazne. V noči od 5. do 6. oktobra t. l. zjutraj je bilo zopet pri Bončarju vlonjeno in iz miznice vzeto kakih 6 do 700 K denarja, katerega je imel gospodar pripravljene za neko plačilo. Da bi storile odvrnil vsak sum od sebe, je pustil oboja vrata, ki vodijo iz prodajalne na cesto, odprta. Vrečko je priznal, da je bil tisto noč v prodajaln, kjer je hotel vzeti kakor ponavadi nekaj krong, ker je pa videl vsa vrata odprta, je zbežal ker se je žal, da bi njega ne prijeli, češ kaj da ima v tem času tu opraviti. Da pa temu ni tako, sledi iz tega, da o bila večna vrata zaprta in je tičal ključ ključavnici, tako da od zunaj ni bilo moč duri odpreti. Pa tudi druge okoliščine govorijo za to, da je izključen, da bi zunanj tat izvršil vлом, in hiša pa stanujejo že po več let samo stare ženice. Dognalo se je, da je tisto noč Hlebš spal, in da je Vrečko tatnivo sam izvršil. Kam pa je ukradeni denar skril, se ni dalo dognati. Sodišče je spoznalo oba obdolženca kriva tatvine in obdolženca na 8 mesecev, Hlebš pa na 10 tednov težkeje.

Zaradi opravljanja je nastal pretep med delavcem Janezom Dobravcem in Albertom Šivicom na Brezjah. Ko je prvi stavljal Šivic v njegovem stanovanju na odgovor, je pograbil Šivic krušni nož in ž njim ranil Dobravca na glavi, potem ga

pa z njim sunil v trebuh in mu ranil želodec. Obdolženec, ki se ingovarja s silobranom, česar pa ne more utemeljiti, je bil obsojen na 7 mesecev težkeje.

Razne stvari.

* Velik požar v Osjaku. Iz Osjeka poročajo, da je ondotni veliki mlin »Union« zgorel. Vsi delavci so se rešili, samo en mlinar se je zelo nevarno opekel. Požar je nastal zaradi električnega stika. Škoda znaša več nego dva milijona kron.

* Mati umorila sina. Vdova veleposestnika Gräfeja Reichenbachu blizu Dražđan je zadavila v postelji svojega 21letnega umobilnega sina ter ga nato na konec postelje obesila. S tem je hotela povratiči mnene, da se je sam umoril. Mati noče povedati, zakaj je umorila sina.

* Mati umorila tri otroke. V Göstingu pri Gradeu so prišli na sled grozovitemu zločinu. Mati je pomorila tri svoje novorojenčke. Štiri leta je skrivala svoje zločinsko počenjanje, toda slednjic je je ljudski glas vendarle prignal do tega, da je morala priznati svoje zločine. Oče morilke, z imenom Pöschl, je bil pred časom vratar grščine Thal. Od tod se je preselil v Gösting, kjer je bil zaposlen v ondotni tovarni za barve. Oče je kmalu nato umrl. Ostala je vdova, ki steje danes 74 let, in 29letna hči Maria Pöschl. Hči se je seznamila s konjskim hlapcem Kossom. L. 1907 je porodila Maria Pöschl dečka. Starši so ji branili razmerje s Kossom, toda ona se ni na to ozirala. Dobro leto na to so ljudje zapazili, da je Maria Pöschl zopet noseča. O porodu pa ni nihče ničesar izvedel. Tudi l. 1909. in l. 1910. so ljudje isto opazili. Otrok pa ni bilo nikjer. V zadnjih mesecih je pa nastala takova govorica, da je moralo orožništvo vmes poseći. Dekle je bilo zelo pridno in marljivo, vsed česar je bilo pozivedovanje zelo težko. Šele včeraj je orožništvo posrečilo, zaslediti zločine. Po dolgem izpraševanju in zasledovanju je Maria Pöschl končno priznala umore. Opisala je svoje razmerje s Kossom, ki je bil oče njenih štirih otrok. Pri prvem otroku še ni mislila na zločin. Sele ko se je Koss odločno branil, kaj za otroka storiti, je prišla na misel, da je zadavila drugega otroka, ki ga je porodila mesece marca l. 1909. Tretjega otroka, deklike, je porodila meseeca avgusta 1910. četrtega pa, ki je bil zopet deček, dne 17. oktobra 1911. — Tudi ta dva je zadavila. Enega otroka je imela skritega v kovčagu poleg postelje. Da ni bilo smradu, je truplo parfimirala. Druge dve trupli je imela zakopani pod premogom v drvarnici. Trupla so bila že zelo zgnjita. Morilko in njenega ljubimca so zaprli.

* Iznajdljivi posestnik cirkusa. V nekem italijanskem mestecu se je nastanil cirkus, toda klub veliki reklami ravnatelj ni mogel spraviti v cirkus ljudi. Tedaj mu je v njegovi stiski prišla na misel pametna ideja. Na cirkus je pritrdil velikanski plakat z napisom: »Vstop prost! Ljudje so kar drli v eirkus in navdušeno plaskali pri pozameznih točkah. Ko so pa odhajali so videli, da jih je posestnik cirkusa dobro potegnil! Ob izhodih so bili nabiti plakati: »Pri zapuščanju cirkusa je plačati 50 centisimov!« Da bi si pa gledalci ne premislili, so stali ob izhodih tudi herkulični borilci, katerim so gledalci prej plaskali, pravljeni, da zgrabijo vsakega za vratki ne bi maral plačati.

Gospodarstvo.

Zaradi pojava kuge slinovke v kamniškem okraju, prepovedan je sejem za živino in vsako drugo blago (kramarski sejem) dne 11. novembra t. m. (sobota) v Moravah in tudi v Št. Gotardu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Popolne žolarske gesli z lokom in omarico K 12--.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. novembra: Neža Frančič, bivša kuvarica, 78 let, Japljeva ulica štev. 2.

V deželnih bolnicah:

Dne 5. novembra: Marija Gornik, posestnikova žena, 32 let. — Franc Pirc, delavec, 23 let.

Dne 8. novembra: Marija Medvedšek, učiteljica, 54 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni turni časopis borze 10. novembra 1911.

Muzikanti mališi. Deželni Dnevi.

Deželni Dnevi. Deželni Dne